

Werkgroep Behoud de Peel

p.a. Lavendelheide 27
5754 EA Deurne

30-10-'15

Aan het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
P.a. Omgevingsdienst Brabant Noord
Postbus 88 5430 AB Cuijk

Betreft: Zienswijze betreffende ontwerp-vergunning Natuurbeschermingswet aan

Geacht College,

Hierbij dient stg. Werkgroep Behoud de Peel een zienswijze in m.b.t. bovengenoemd ontwerpbesluit.

Er wordt in ontwerp vergunning verleend voor 50.000 ouderdieren van vleeskuikens, met een ammoniakemissie van 12.500 kg/j.

In 2001 was er volgens u een milieuvergunning voor een emissie van 5781,2 kg/j (aantal en soort dieren door u niet vermeld).

Op 9-7-'13 werd volgens u door het bedrijf de hoogste depositie in de periode tussen 1-1-'12 en 31-12-'14 veroorzaakt. Het bedrijf veroorzaakte op die datum een emissie van 12.500 kg/j.

Met de ontwerp-vergunning neemt volgens u de stikstofdepositie op de Peel niet toe. De maximale depositie op de Grootte Peel was en wordt volgens u 2,18 mol/ha/j. Op de Deurnese Peel en Mariapeel blijft het 1,91 mol/ha/j.

Ons inziens neemt de depositie wel toe. Op 15-1-2001 gold namelijk de milieuvergunning voor een emissie van 5781,2 kg/j. Op 12-4-'12 is volgens u aan het bedrijf een nieuwe milieuvergunning verleend (de emissie daarvan noemt u niet). Binnen deze vergunning werd op 9-7-'13 een emissie veroorzaakt van 12.500 kg/j.

Aangezien met de milieuvergunning van 2012 de emissie -en dus de depositie op de Peel- toenam t.o.v. de vergunning van 2001, had daarvoor toestemming moeten worden gevraagd i.h.k.v. de Nb-wet. Dat is blijkbaar niet gebeurd.

De onderhavige vergunningverlening betreft dus een legalisatie. De emissie neemt toe van 5781,2 naar 12.500 kg/j en daarmee zal de stikstofdepositie op de Peel ook toenemen.

In uw ontwerp-vergunning gaat u er van uit dat deze legalisatie geoorloofd is vanwege het Programma Aanpak Stikstof. (U stelt dat 'op basis van de PAS, waar de gebiedsanalyses onderdeel van uitmaken, kan worden geconcludeerd dat mogelijk significant negatieve effecten wat betreft stikstofdepositie kunnen worden uitgesloten'.)

Daarmee zijn wij het niet eens. Wij zijn van mening dat met zulke legalisaties de Europese Habitatrichtlijn onvoldoende is geïmplementeerd in de Nb-wet:

Volgens de PAS-gebiedsanalyse voor de Peel van september 2015 is de stikstofdepositie op de Grootte Peel nu gemiddeld 1477 mol/ha/j en zal dit in 2030 gemiddeld 1196 mol/ha/j bedragen (voor de Deurnese Peel en Mariapeel gelden vergelijkbare waarden). Dat is een afname van slechts 19%. De kritische depositie voor hoogveen bedraagt volgens de gebiedsanalyse 500

mol/ha/j. In 2030 zal de depositie naar verwachting dus nog 2,39 x de kritische depositie bedragen!

Volgens de gebiedsanalyse zal de ernstige mate van stikstofoverbelasting op de Peel in 2030 nauwelijks afgenomen zijn. In de Groote Peel zal die overbelasting slechts dalen van 1281 naar 1271 ha. (Het aantal matig overbelaste ha's stijgt in die periode van 25 naar 28). Daarmee blijft zo goed als heel de Groote Peel ernstig overbelast (voor de Deurnese Peel en Mariapeel gelden vergelijkbare waarden).

In de gebiedsanalyse wordt daarom geconcludeerd dat de stikstofdepositie zonder maatregelen zal leiden tot schade aan de instandhoudingsdoelen. De kwaliteit zal verslechteren en het areaal zal afnemen. Voor dit habitattypen zijn daarom volgens de gebiedsanalyse 'herstelmaatregelen' nodig, waarmee die verslechtering zal worden voorkomen.

Met die 'herstelmaatregelen' kan o.i. verslechtering van de habitats echter niet worden voorkomen:

- Met beheer om de negatieve gevolgen van de stikstofneerslag te verminderen (zagen, knippen, plaggen, maaien en afvoeren) is men al tientallen jaren bezig. Nog meer beheer kan niet zonder (extra) negatieve gevolgen voor het gebied.
- De hydrologische maatregelen betreffen grotendeels interne maatregelen, die wel voor een hogere waterstand zullen zorgen, maar niet voor meer stabiliteit. Vaak wordt de waterstandsfluctuatie er zelfs groter van. En juist een stabielere waterstand is voor hoogveen een vereiste.
- Het is nog maar de vraag of het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen EHS genoemd) compleet wordt uitgevoerd en in welk tempo, laat staan of er ook daarbuiten maatregelen zullen worden getroffen. Vernatting rondom de Peel, op de gronden van het Natuurnetwerk, plus nog een zone daar omheen, is volgens de hydrologische onderzoeken noodzakelijk om de waterstand in de Peel te stabiliseren.
- Daar komt nog bij: zelfs bij een optimale hydrologie is er, ook als de in het PAS voorspelde depositiereductie zou worden gehaald, nog steeds met regelmaat beheer nodig. Daarvoor is het nu echter al vaak te nat. Met machinaal beheer wordt de kwetsbare veenbodem beschadigd. Bij een verbeterde hydrologie is de Peel nog slechter toegankelijk voor beheersmaatregelen. Een betere hydrologie is dringend nodig, maar het is een illusie dat er dan minder stikstofmaatregelen nodig zullen zijn. Die maatregelen zullen echter niet kunnen worden uitgevoerd zonder de veenbodem -en dus de habitats- te beschadigen.
- Er worden hydrologische projecten opgevoerd als maatregel, waarvan de uitvoering nog niet verzekerd is (o.a. GGOR).
- Er wordt zelfs een project opgevoerd dat aantoonbaar niet wordt uitgevoerd. Dit betreft het Nieuw Limburgs Peil (NLP) van waterschap Peel en Maasvallei. Volgens het NLP worden de stuwen in het landbouwgebied in het winterhalfjaar ingesteld op 0,8 m beneden maaiveld. In het recent door het waterschap vastgestelde Waterbeheerplan 2016-2021 gaat men echter uit van een 'grondwaterniveau' van 0,8 m beneden maaiveld. Dat betekent -vanwege de opbolling van het grondwater- dat de stuwen ingesteld zullen moeten worden op 1 m beneden maaiveld en waarschijnlijk zelfs lager. Voor 'diepwortelende gewassen' hanteert het Waterbeheerplan een nog lager peil, namelijk een grondwaterniveau van 1 m beneden maaiveld. Dit betekent dat de stuwen ingesteld zullen moeten worden op 1,2 m beneden maaiveld of zelfs lager. Voor de primaire sloten is het Waterbeheerplan bepalend. Dat wil dus zeggen dat de stuwen in deze belangrijkste sloten (allesbepalend voor het resultaat van het NLP) in het winterhalfjaar 20 tot 40 cm lager ingesteld worden dan volgens het NLP. Hoogst waarschijnlijk is het verschil zelfs groter. Het NLP wordt dus door het waterschap niet uitgevoerd. Erger nog: de peilgestuurde drainages uit het NLP zijn wel aangelegd. Zonder slootpeilverhoging zijn deze drainages negatief voor de natuur.

Behalve dat de 'herstelmaatregelen' voor de Peel onvoldoende zullen zijn, is het ook nog maar zeer de vraag of de PAS-reductie maatregelen voldoende zullen zijn:

- Een groot deel van de in 2030 voorspelde depositiereductie is gebaseerd op aannames, op voorspellingen over de reductie die bij andere sectoren (o.a. verkeer en industrie) en in het buitenland zal worden gerealiseerd.
- Bovendien is het nog maar de vraag of de berekeningen zullen kloppen. Zo heeft onlangs het RIVM laten weten dat met de PAS-maatregelen minder reductie zal worden behaald dan eerst is berekend. De berekeningen hebben so wie so een grote onzekerheidsmarge.

- De 'ontwikkelingsruimte' wordt (grotendeels) van tevoren al uitgedeeld, op basis van voorspelde reducties, terwijl vele jaren later pas zal blijken of die reductie ook behaald zal worden. Er wordt weliswaar gesteld dat er bijgestuurd zal worden, d.m.v. het minder uitdelen van de resterende ruimte, wanneer uit de monitoring blijkt dat de reductie achterblijft bij de berekeningen. De uitbreidingen zijn dan echter wel al vergund. Het is maar de vraag of bijsturen dan nog zal lukken.

- Na 2030 zal het bereiken van verdere reductie bijna onmogelijk worden. Alle dieren zijn dan immers al gehuisvest met de beste technieken. De reductie die dan met technieken nog bereikt kan worden, kan niet anders dan vrijwel nihil zijn. De kritische depositie voor hoogveen wordt op deze manier dus nooit benaderd, laat staan bereikt!

- Het PAS gaat uit van niet reële aannames. In de berekeningsmethodiek gaat men er van uit dat alle technieken voor 100% werken en dat de verdeling van de dieren over Nederland gelijk zal blijven. In de praktijk blijken de technieken echter vaak niet goed te functioneren. Ook de aanname dat het aantal dieren gelijk over Nederland verdeeld zal blijven is niet realistisch. Er bestaan nu nog de dierrechten met bijbehorend compartiment. Dat de dierrechten blijven bestaan is echter niet zeker. Bovendien is het compartiment te groot (van midden-Brabant t/m midden Limburg). Verdere concentratie van dieren in de Peelregio is er niet (volledig) mee te voorkomen. Daar komt bij dat het melkquotum is vervallen. De kans bestaat dus dat de in het PAS voorspelde -toch al zeer magere- reductie niet eens bereikt wordt, doordat de emissie-arme stalsystemen niet gebruikt worden voor reductie, maar (deels) om meer dieren te houden.

Hoogachtend,

namens (en gemachtigd door) stg. Werkgroep Behoud de Peel,

W.M.M. van Opbergen